

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

19 грудня 2019 р.

Київ

№ 75-рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали дослідження та подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції від 15.10.2019 № 127-01/4392-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Іноземне підприємство «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» (далі – ПП «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед», Підприємство) (ідентифікаційний код юридичної особи 21651322).
- (3) Одним з основних видів діяльності Підприємства, згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є виробництво фруктових і овочевих соків.
- (4) Тобто, ПП «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед», у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ОБСТАВИНИ

- (5) Антимонопольним комітетом України проведено дослідження щодо наявності в діях суб'єктів господарювання – виробників соків ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.
- (6) У ході Дослідження Комітетом виявлено реалізацію соків та нектарів під позначеннями «Rich» та «Rich KIDS», виробником яких є Підприємство. Наведена продукція виробляється в різних об'ємах.
- (7) У ході огляду упаковок продукції «Rich» виявлено такі нектари:
 - гранатовий нектар освітлений (об'ємом 1 л);
 - нектар банана та полуниці з м'якоттю (об'ємом 1 л);

- вишневий нектар освітлений (об'ємом 1 л);
- екзотик нектар (об'ємом 0,5 та 1 л) та нектар мультифруктовий «Rich KIDS» (об'ємом 200 мл) (далі разом – Продукція).

(8) Продукція має такий вигляд:

(9) Упаковки Продукції оформлені таким чином: стилізовані позначення «Rich», зображення плодів стиглих фруктів та написи про вид сокової продукції і фізичні характеристики. При цьому інформація викладена таким чином, що дозволяє легко та однозначно сприйняти її та охарактеризувати конкретний продукт. Наведені написи виділено жирним шрифтом та розміщено в безпосередній близькості до назви Продукції.

(10) На боковій стороні вищезазначених упаковок соків розміщено таку інформацію:

Продукт	Бокова сторона	Вміст фруктової частини
	<p>ГРАНАТОВИЙ НЕКТАР, ОСВІТЛЕНИЙ ПРОДУКТ КУПАЖОВАНИЙ, СТЕРИЛІЗОВАНИЙ ТА АСЕПТИЧНО УПАКОВАНИЙ ОБ'ЄМ - 1 ЛЕ</p> <p>Фруктова частина становить не менше ніж 38% Склад: вода артезійська підготовлена, сік гранатовий концентрований, сік яблучний концентрований, цукор, сік чорноплідної горобини концентрований, регулятор кислотності лимонна кислота, натуральний ароматизатор гранату. Дата виробництва та кінцевий термін споживання вказані на упаковці. Номер партії визначається датою виробництва. Зберігати при температурі від 0 до +25 °С і відносній вологості повітря не більше 75%. Відкритий пакет зберігати у холодильнику не більше доби. Перед вживанням збовтати.</p>	<p>Загальний вміст фруктової частини 38%: сік гранатовий концентрований, сік яблучний концентрований, сік чорноплідної горобини концентрований</p>
	<p>НЕКТАР З БАНАНУ ТА ПОЛУНИЦІ, З М'ЯКОТТО ПРОДУКТ КУПАЖОВАНИЙ, СТЕРИЛІЗОВАНИЙ ТА АСЕПТИЧНО УПАКОВАНИЙ ОБ'ЄМ - 1 ЛЕ</p> <p>Фруктова частина становить не менше ніж 30% Склад: вода артезійська підготовлена, пюре бананове, цукор, пюре полуничне, сік яблучний концентрований, сік із чорноплідної горобини концентрований, регулятор кислотності лимонна кислота, натуральний ароматизатор полуниці. Дата виробництва та кінцевий термін споживання вказані на упаковці. Номер партії визначається датою виробництва. Зберігати при температурі від 0 до +25 °С і відносній вологості повітря не більше 75%. Відкритий пакет зберігати у холодильнику не більше доби. Перед вживанням збовтати. Виробник: ПП «Юна Юла» (Кіровоградська область, Україна, 07442, Київська вулиця, 10) СІ...</p>	<p>Загальний вміст фруктової частини 30%: пюре бананове, пюре полуничне, сік яблучний концентрований, сік із чорноплідної горобини концентрований</p>

	<p>ВИШНЕВИЙ НЕКТАР, ОСВІТЛЕНИЙ ПРОДУКТ КУПАЖОВАНИЙ, СТЕРИЛІЗОВАНИЙ ТА АСЕПТИЧНО УПАКОВАНИЙ ОБ'ЄМ - 1 Л</p> <p>Фруктова частина становить не менше ніж 35%</p> <p>Склад: вода артезіанська, інгредієнти: сік вишневий концентрований, сік виноградний концентрований, цукор, регулятор кислотності лимонна кислота, натуральний ароматизатор вишні. Дата виробництва та конкретні терміни споживання вказані на упаковці. Норми стерилізації визначаються датою виробництва. Зберігати при температурі від 0 до +25 °С і відносній вологості повітря не більше 75%. Відкритий пакет зберігати у холодильнику не більше доби. Перед вживанням збовтати. Виробник: ПП «Ока» Київська область, Україна 07442, Київська область, Броварський р-н, с.М.Т.</p>	<p>Загальний вміст фруктової частини 35%: сік вишневий концентрований, сік виноградний концентрований</p>
	<p>НЕКТАР З БАНАНУ ТА ПОЛУНИЦІ, З М'ЯКОТТО ПРОДУКТ, КУПАЖОВАНИЙ, СТЕРИЛІЗОВАНИЙ ТА АСЕПТИЧНО УПАКОВАНИЙ ОБ'ЄМ - 1 Л</p> <p>Фруктова частина становить не менше ніж 30%</p> <p>Склад: вода артезіанська, інгредієнти: пюре бананове, цукор, пюре полуничне, сік яблучний концентрований, сік із червоної смородини концентрований, регулятор кислотності лимонна кислота, натуральний ароматизатор полуниці. Дата виробництва та конкретні терміни споживання вказані на упаковці. Норми стерилізації визначаються датою виробництва. Зберігати при температурі від 0 до +25 °С і відносній вологості повітря не більше 75%. Відкритий пакет зберігати у холодильнику не більше доби. Перед вживанням збовтати. Виробник: ПП «Ока» Київська область, Україна 07442, Київська область, Броварський р-н, с.М.Т.</p>	<p>Загальний вміст фруктової частини 50%: сік яблучний концентрований, сік апельсиновий концентрований, пюре гуави, сік ананасовий концентрований, сік мандариновий концентрований, сік виноградний концентрований, пюре абрикосове концентроване, пюре бананове, пюре манго концентроване, сік лайму концентрований</p>
	<p>НЕКТАР МУЛЬТИФРУКТОВИЙ, НЕОСВІТЛЕНИЙ, КУПАЖОВАНИЙ, ПАСТЕРИЗОВАНИЙ ТА АСЕПТИЧНО УПАКОВАНИЙ ОБ'ЄМ: 200 ml (мл) e</p> <p>Фруктова частина становить не менше ніж 48%</p> <p>Склад: вода питна, сік яблучний концентрований, сік апельсиновий концентрований, цукор, пюре гуави, сік ананасовий концентрований, сік мандариновий концентрований, сік виноградний концентрований, регулятор кислотності лимонна кислота, пюре абрикосове концентроване, пюре бананове, пюре манго концентроване, сік лайма концентрований, β-каротин, натуральні ароматизатори з фруктів, пюре киви.</p>	<p>Загальний вміст фруктової частини 48%: сік яблучний концентрований, сік апельсиновий концентрований, пюре гуави, сік ананасовий концентрований, сік мандариновий концентрований, сік виноградний концентрований, пюре абрикосове концентроване, пюре бананове, пюре манго концентроване, сік лайму концентрований</p>

- (11) До складу нектарів входить й інша плодова частина, що не відображена на лицьовій стороні упаковки.
- (12) У складі вишневого нектару освітленого, крім вишневого концентрованого соку, вказано сік виноградний концентрований.
- (13) У складі екзотик нектару, крім соків фруктів, що зображені на малюнку упаковки нектару, вказано сік виноградний концентрований.
- (14) У складі нектару мультифруктового, крім соків фруктів, зображених на упаковці нектару, вказано пюре гуави, сік мандариновий концентрований, сік виноградний концентрований, абрикосове концентроване пюре, пюре манго концентроване, сік лайма концентрований.
- (15) У складі гранатового нектару, крім соку гранатового концентрованого, вказано сік яблучний концентрований.

- (16) У складі нектару з банана та полуниці з м'якоттю, крім бананового пюре та пюре полуничного, вказано сік яблучний концентрований та сік із чорноплідної горобини концентрований.
- (17) Аналіз інформації, розміщеної на лицьовій та боковій сторонах упаковок Продукції, дає підстави вважати, що вказана інформація зазначена з метою інформування споживача про назву продукту та її складову.
- (18) На упаковках Продукції інформація, розміщена на боковій частині, не збігається повною мірою з інформацією, розміщеною на лицьовій стороні упаковки.
- (19) Як зазначено на упаковках Продукції, її виробництво здійснюється за ТУ У 15.3-14342901.016-2002, що допускається чинним законодавством України.
- (20) В Україні стандартизовані вимоги до різних видів соків та сокової продукції встановлені державним стандартом України 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 1. Терміни та визначення понять» (далі – ДСТУ 4283.1:2007) та державним стандартом 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 2. Номенклатура та вимоги» (далі – ДСТУ 4283.2:2007). Наведені державні стандарти встановлюють терміни та визначення понять у харчовій промисловості стосовно, зокрема, консервованих фруктових і овочевих соків, а також їх номенклатуру, вимоги до вмісту розчинних сухих речовин, масової частки соку.
- (21) Відповідно до пункту 3.3.4 ДСТУ 4283.1:2007, нектар – рідкий продукт, отриманий змішуванням соку натурального, та/або соку концентрованого натурального, та/або пюре натурального, та/або пюре концентрованого натурального з підготованою питною водою, і/або цукром чи сахарами, цукровим сиропом, і/або натуральним медом з одночасним відновленням аромату або без відновлення аромату, здатний до зброджування, але незброджений, що може містити добавки, законсервований фізичним способом, окрім оброблення іонізуювальним опромінюванням.
- (22) При цьому мінімальна масова частка плодової частини залежить від виду плодів, її визначають відповідно до таблиці 1 ДСТУ 4283.2:2007.
- (23) З огляду на вміст фруктових частини Продукції та порівнявши її з вищенаведеним положенням ДСТУ 4283.2:2007, можна відзначити, що ПП «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» зазначено у складі Продукції різний вміст фруктових частини (сумарно). Проте, як зазначалось вище, на упаковках Продукції має місце невідповідність інформації, розміщеної на лицьовій та боковій сторонах цих упаковок.
- (24) Відповідно до абзацу першого розділу 6 ДСТУ 4283.2:2007 назва соку, соку з м'якоттю, нектару, коктейлю, морсу, напою сокового, яку зазначають на спожитковій тарі, виготовленого з одного виду фруктів (овочів), має бути такою; «N-й [сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий]» або «[Сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий] із N», де N — це назва виду плодів, з яких виготовлено продукт.
- (25) Якщо продукт виготовлено з двох або кількох видів плодів, то їх у назві розташовують у порядку зменшення масових плодових часток у продукті.
- (26) Також ДСТУ 4283.2:2007 встановлено, що якщо для виготовлення використано більше двох видів фруктів/овочів, допускають називати такий продукт [Сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий] із суміші фруктів/овочів або використовувати іншу, в тому числі фантазійну (комерційну) назву (мультифрукт тощо), що відображає багатоскладниковість продукту.
- (27) Проте слід зазначити, що для нектарів, в яких присутній один інгредієнт, згідно з показниками таблиці 1 ДСТУ 4283.2:2007, мінімальна масова частка плодової частини для такого продукту становить конкретно визначений показник для кожного продукту.

Серед Продукції нектарами, що позиціонуються як такі, що містять один інгредієнт, є гранатовий нектар освітлений та вишневий нектар освітлений.

- (28) Так, згідно з таблицею 1 ДСТУ 4283.2:2007, показник мінімальної масової частки плодової частини граната та вишні становить 25 %. При цьому загальний вміст фруктової частини (сумарно) у гранатовому та вишневих нектарах становить 38 % та 35 %. Зважаючи на присутність у цих продуктах додаткової фруктової частини, що не відображена на лицьовій частині, пересічний споживач може сприйняти ці продукти як такі, що містять 38 % та 35 % фруктової частини граната та вишні відповідно. Сприйняття інформації про дійсний вміст фруктової частини також ускладнюється тим, що інформацію про додаткову фруктову частину розміщено на червоному фоні граната та вишні (для гранатового нектару – інформацію про сік яблучний концентрований, а для вишневого нектару – інформацію про сік виноградний концентрований).
- (29) На лицьовій стороні упаковки нектару з банана та полуниці з м'якоттю повідомляється про наявність у складі цього продукту банана та полуниці, проте не повідомляється про присутність у ньому соку яблучного концентрованого та соку з чорноплідної горобини концентрованого. Підхід щодо невідображення повної інформації про склад нектару застосовано Підприємством й на упаковках нектару екзотик та нектару мультифруктового, на малюнку упаковок яких зображено не всі фрукти, які входять до складу нектару.
- (30) Разом із тим у нектарі з банана, полуниці та яблука під позначенням «Rich KIDS» та в нектарі з яблука, винограду, чорноплідної горобини та малини під позначенням «Rich KIDS» Підприємством застосовано протилежний підхід до відображення інформації про склад цих продуктів. ПП «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» на упаковці цих нектарів (у їх назві, на зображеннях та у складі) відобразило повну інформацію про склад нектарів.
- (31) Після аналізу лицьової сторони упаковки Продукції та складу Продукції не можна зробити однозначний висновок про те, що конкретний продукт виготовлено тільки з тих плодів, що зображені / описані на лицьовій стороні упаковки.
- (32) В абзаці другому розділу 6 ДСТУ 4283.2:2007 визначено, зокрема, що якщо продукт виготовлено з двох або кількох видів плодів, то їх у назві розташовують у порядку зменшення масових плодових часток у продукті.
- (33) Отже, вказаним положенням передбачено розміщення в назві соку назв плодів у порядку зменшення їх масових плодових часток у продукті таким чином, щоб це забезпечило відображення повного та дійсного складу продукту, враховуючи наявність іншої фруктової складової у Продукції.
- (34) На лицьовій стороні упаковки продукту має міститись інформація, яка б дійсно та повно відображала склад продукту, повно та точно характеризувала продукт.
- (35) У свою чергу, у назві та зображеннях на Продукції, які розміщені на лицьовій та боковій частинах упаковок, що є найбільш привабливими для сприйняття споживачем, розміщено не всі фруктові частини, що містяться в такій Продукції. Вказане, у свою чергу, дозволяє позиціонувати Продукцію як відповідний нектар, що виготовлений з конкретно зображених фруктів на лицьовій частині упаковки фруктів.
- (36) Інформація про наявність іншої фруктової складової, яка входить до складу Продукції, не відображена на лицьовій стороні упаковок, що є найбільш привабливою для сприйняття споживачем. Тому інформацію, що розміщена на лицьовій стороні упаковки, не можна вважати повною.
- (37) Слід відзначити, що не кожний пересічний споживач звертає увагу на бокову поверхню упаковки продукції та на склад продукції, тому, побачивши на лицьовій поверхні упаковки продукції (яка є найбільш доступною для сприйняття споживачем)

інформацію, споживач може вважати, що до складу такого соку входять виключно плоди, які зображені на лицьовій стороні.

- (38) Отже, поширена на лицьовій стороні етикеток Продукції інформація не відображає дійсного та повного складу властивостей продукту, оскільки вона не збігається з інформацією, що розміщена збоку дрібним шрифтом, а отже, має ознаки неповної.
- (39) Виходячи з того, що на лицьовій поверхні упаковки Продукції не зазначено в назві продукту та не зображено всі плоди, які входять до складу Продукції, інформація, доведена Підприємством таким способом, не є чіткою, конкретною, однозначною та не забезпечує споживачу можливість правильного вибору продукту, а тому є неповною інформацією про продукт.
- (40) Повідомлення невизначеному колу осіб неповних відомостей про характеристики продукції через розміщення на упаковках продукції інформації таким способом може вплинути на наміри споживачів щодо придбання цих продуктів та набуття конкретними суб'єктами господарювання більш вигідного становища порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво фруктових і овочевих соків.
- (41) Зазначене є актуальним, зважаючи на те, що на території України, зокрема, є й інші виробники, які на етикетках та/або упаковках власної продукції, зокрема соків, розміщують повну інформацію.
- (42) Відсутність суперечливої інформації на етикетках соків виявлено в ході аналізу етикеток відповідної продукції виробництва приватного акціонерного товариства «Щорський завод продовольчих товарів» (ідентифікаційний код юридичної особи 00381143) під позначенням «Еко Фуд» (яблучно-персиковий, персиковий, грушевий, яблучно-виноградний тощо) та фермерського садівничого господарства «Золотий пармен» під позначенням «Лавка традицій» та «Золотий пармен» (яблучно-чорносмородиновий, березово-яблучний, яблучно-гарбузовий тощо). Аналіз цієї продукції засвідчив, що на упаковках їх соків також міститься інформація, викладена таким способом, що повною мірою забезпечує дійсне та повне відображення заявленого складу продукту та дозволяє однозначно сприймати цю продукцію.

4. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (43) Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (44) Назва та характеристики товару впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити один товар від іншого та забезпечують можливість споживачу зробити свідомий і компетентний вибір.
- (45) Суб'єкти господарювання, що розміщують суперечливу інформацію на етикетках / упаковках своєї продукції, поширюють неповну інформацію та внаслідок цього можуть посилити конкурентну позицію й отримати неправомірні переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивих відомостей щодо характеристик продукції.
- (46) Отже, використання ПІ «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» маркування на лицьовій стороні етикеток / упаковок Продукції способом, яким доводиться до споживача неповна інформація про відповідний продукт, може вводити в оману споживача стосовно складу, властивостей та характеристик цього продукту.

- (47) У Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ІІ «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (48) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а в разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, на підставі статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає ІІ «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, що містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», шляхом вжиття заходів щодо приведення інформації, розміщеної на упаковках гранатового нектару освітленого під позначенням «Rich»; нектару з банана та полуниці з м'якоттю під позначенням «Rich»; вишневого нектару освітленого під позначенням «Rich»; екзотик нектару під позначенням «Rich» (об'ємом 0,5 та 1 л) та нектару мультифруктового «Rich KIDS», у відповідність із дійсними складовими та властивостями соку, що не буде вводити споживачів в оману, зокрема, шляхом розміщення на лицьовій поверхні упаковок продукції, у назві продукту, або в зображеннях, позначеннях, що розміщуються на упаковці продукції, відомостей, що відображали б наявність всіх плодів, що входять до плодової частини продукту.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особам, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ